

**ORIIDEN HYVÄKSYMINEN JALOSTUKSEEN
SUOMALAISEN RATSUPONIN JALOSTUKSEEN
TARJOTTAVAT ORIIT**

**SUOMEN HIPPOS RY
2018**

SRP

Suomalainen ratsuponi

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISIÄ OHJEITA	3
1.1 Jalostukseen hyväksymisen perusteet.....	3
1.2 Oripäiville ilmoittautuminen.....	3
1.3 Oripäivien maksut vuonna 2018.....	5
1.4 Oriiden majoitus, talliohjeistus ja turvallisuus.....	5
1.5 Steward ja keskustelutilaisuudet orilautakunnan kanssa.....	5
1.6 Lääkintämääräykset ja alkoholin käyttö	6
1.7 Oriin ja ratsastajan varusteet.....	6
1.8 Oriin jalostukseen hyväksymisen ehdot	6
1.9 Valitusoikeus.....	6
2. NÄYTTELYYN SAAPUMINEN JA ILMOITTAUTUMINEN	7
3. TERVEYDENTILAN TARKASTUS	7
3.1 Terveystilan tarkastus	7
3.2 Röntgenkuvaus	7
4. RAKENNEARVOSTELU	7
5. SUORITUSKYVYNKOKEET	7
5.1 Kolmevuotiaiden oriiden testaus.....	7
5.1.1 Testin kulku.....	7
5.2 4-5 -vuotiaiden oriiden testaus.....	8
5.2.1 Yhdistetty askellajikoe 4-5 -vuotiaat oriit.....	8
5.2.2 Estekokeet 4-5 -vuotiaat oriit	8
5.3 Tallikäyttäytymisen arviointi.....	9
6. JALOSTUSARVOSTELTAVAT ORIIT	9
6.1 Ulkomaaisessa kantakirjassa hyväksytyt tai kilpailusuoritusten perusteella hyväksyttävät oriit	9
7. ORIIDEN JALOSTUKSEENKÄYTTÖOIKEUS	9

LIITTEET

- Liite 1 Lääkintäohje
- Liite 2 Terveysvaatimukset
- Liite 3 Röntgenkuvausohjeet
- Liite 4 Suorituskyvynkoe 3-vuotiaat
- Liite 5 suorituskyvynkoe 4-5-vuotiaat
- Liite 6 Jalostusarvosteltavat oriit
- Liite 7 Jalostusluokkien vaatimukset
- Liite 8 SRP korvaavat kilpailusuoritukset
- Liite 9 Hevosopiston aluekartta ja turvallisuusohjeet

SUOMEN HIPPOS RY
2018

Vahvistettu 22.12.2017

1. YLEISIÄ OHJEITA

1.1 Jalostukseen hyväksymisen perusteet

Jalostusvalinnan tarkoituksena on valita perimältään parhaimmat ponit ja hevoset seuraavan sukupolven vanhemmiksi. Valinta Oripäivillä perustuu jalostusohjesäännössä määritettyihin jalostustavoitteisiin, jotka pohjautuvat rotumääritelmään. Jalostettavina ominaisuuksina ovat tyyppi, rakenne, liikkeet, terveys, luonne ja suorituskyyky. Jalostukseen hyväksyttävän oriin tulee täyttää nämä vaatimukset populaation keskitasoa paremmin. **On erittäin tärkeää tuoda ori tilaisuuteen hyvin valmisteltuna, jotta oriilla on mahdollisuus näyttää kykysä.**

Tyypistä oriilla arvostellaan rotu- ja sukupuolileima, jotka on määritelty rotumääritelmässä. Rakenteesta arvostellaan sopusuhtaisuutta, pään, kaulan ja rungon rakenteen yhdenmukaisuutta rotumääritelmän kanssa sekä jalkasentojen rakennetta. Arvioitavana ovat myös liikeradat ja niiden ennuste kestävyydelle. Liikkeistä arvioidaan käynti, ravi ja laukka.

Terveydentilan tarkastuksessa tutkitaan oriin yleinen ja ortopedinen terveys. Lisäksi röntgenkuvauksessa tutkitaan oriin luuston terveys. Terveystarkastuksen tarkoituksena on sulkea pois eläinsuojelullisesti oriin käyttöä jalostuksessa estävät sairaudet ja perinnölliset viat, joista osa saattaa ilmetä vasta jälkeläisarvostelun yhteydessä.

Ratsuponijalostukseen hyväksyttävien oriiden tärkeänä hyväksymisvaatimuksena on suorituskyykoe. Sillä arvioidaan aikaisessa vaiheessa oriin jalostusarvoa suoritusoriina.

Oriin jalostusarvioinnissa noudatetaan voimassa olevaa jalostusohjesääntöä. Jalostusohjesäännössä määritellään minimivaatimukset oriin polveutumiselle, terveydelle, rakenteelle ja suorituskyylylle. Oriin jalostuksellisen arvioinnin suorittavat Suomen Hippos ry:n nimeämät tuomarit (eläinlääkärit, rakennearvostelijat, este- ja askellajituomarit, testiratsastajat sekä tallikäyttäjätymisen arvioija).

1.2 Oripäiville ilmoittautuminen

Kolmevuotiaat oriit ilmoitetaan yleiseen suorituskyykokeeseen. Mikäli oriilla on ulkomainen testitulokseksi, voidaan ori hyväksyä sen perusteella jalostusluokkaan II. Oritestin kulusta lisää kohdassa 5.1.

4-5 –vuotiaat oriit suorittavat yleisen suorituskyykokeen. Ori voidaan hyväksyä myös ulkomaisen testituloksen perusteella. Tarkemmin testin kulusta kohdassa 5.2.

6-8 –vuotiaat voidaan hyväksyä kilpailusuoritusten tai ulkomaisen testituloksen perusteella. Oriit jalostusarvostelun lauantaina.

9-vuotiaat ja vanhemmat hyväksytään joko ulkomaisen testituloksen tai kilpailutulosten perusteella. Tarkemmin jalostusarvostelun sisällöstä kohdassa 6.

Oripäiville ilmoittaudutaan Suomen Hippoksen Heppajärjestelmän näyttelykalenterissa määräpäivään **15.2.2018** mennessä. Ilmoittautumista varten tarvitaan Oma Talli -tunnukset. Jälki-ilmoittautuneina huomioidaan vain ilmoittautumisajan jälkeen maahantuodut oriit, näiden oriiden osalta viimeinen ilmoittautumispäivä on **5.3.2018**.

Kaikkien Oripäiville ilmoitettujen oriiden osalta ilmoittautumisessa vaadittavat **dokumentit** tulee toimittaa Suomen Hippokseen viimeiseen ilmoittautumispäivään **19.2.2018** mennessä. Mikäli tarvittavia dokumentteja ei ole toimitettu määräaikaan mennessä, ori saattaa menettää osallistumisoikeutensa.

Ilmoittautumisajan päätyttyä Suomen Hippoksesta lähetetään sähköpostilla lasku (eräpäivä **17.2.2018**), jonka **maksamalla ilmoittaja vahvistaa oriin osallistumisen**. Lasku tallentuu myös ilmoittajan Oma Talli tietoihin. Ilmoittamalla oriin tapahtumaan, ilmoittaja sitoutuu maksamaan laskun.

Tuontioriiden rekisteröinti ja rekisteröintimaksut tulee olla hoidettu hyvissä ajoin ennen viimeistä ilmoittautumispäivää. On suositeltavaa, että tuontiori on Suomessa viimeistään viikkoa ennen oritestin alkua.

Ilmoittautumisen yhteydessä oriinpitäjä täyttää oriista **esitietolomakkeen**, joka palautetaan **19.2.2018** mennessä Suomen Hippokseen. Esitietolomakkeen liitteenä toimitetaan:

- **Oriin 4-polvinen sukutaulu** (mikäli oritta ei ole vielä rekisteröity Suomeen)
- **Virallinen todistus jalostukseenkäyttöoikeudesta** ulkomaisessa hyväksytyssä kantakirjassa. Todistuksesta tulee käydä ilmi kantakirja(t), joihin ori on hyväksytty, sekä hyväksymispäivämäärä ja jalostukseenkäyttöoikeuden pituus sekä sitä mahdollisesti koskevat rajoitukset (tammakiintiöt tms.)
- **Ulkomaisen esitarkastuksen tulokset** (3-vuotiaat oriit)

SUOMEN HIPPOS RY 2018

- **Ulkomaisen oritestin tulokset**
- Viimeisin saatavilla oleva **jalostusindeksi** ja **arvosteluvarmuus**
- **Jälkeläistulokset**, mikäli oriille ei ole laskettu indeksiä
- **Kilpailutulokset**
- **Vanhempien suoritukset** polveutumispisteitä varten

Huomioithan, että vain Suomen Hippokselle ennen 19.2.2017 toimitetut tulokset huomioidaan.

Oriin omistajan vastuulla on, että orilautakunnalla on käytössään kaikki ajankohtainen tieto oriista.

1.3 Oripäivien maksut vuonna 2018

*Suorituskyvynkoe 3 -vuotiaat	400 €
*Suorituskyvynkoe 4-5 -vuotiaat	670 €
*Jalostusarvosteltavat oriit, kilpailusuoritukset	400 €
*Jalostusarvosteltavat oriit, hyväksytyt toisessa kantakirjassa	220 €
*Röntgenkuvien analysointimaksu	50 €

Oripäivillä jalostusluokkaan I ja II hyväksyttävien oriiden osallistumismaksuun sisältyy ensimmäisen vuoden orilisenäsi.

Ilmoittautumisajan jälkeen peruutetuista ilmoittautumisista palautetaan puolet (50 %) ilmoittautumismaksusta eläinlääkärintodistusta vastaan. Ennen ilmoittautumisajan päättymistä perutut ilmoittautumiset ei aiheuta kuluja.

1.4 Oriiden majoitus, talliohjeistus ja turvallisuus
Suorituskyvynkokeeseen ilmoittautuneille oriille (3-5 -vuotiaat) varataan karsinapaikka torstaista lauantaihin (12.-14.4.2017) Hevosopistolta Suomen Hippoksen toimesta. Hevosopisto lähettää oriin ilmoittajalle laskun karsinapaikasta.

Mikäli tarvitset karsinapaikkaa pidemmälle ajalle, ilmoita siitä sanna.uotila@hippos.fi ilmoittautumisajan kuluessa.

Päiväkarsinapaikat varataan suoraan Hevosopistolta. Lisätietoja kurssisihteeri@hevosopisto.fi tai p. (02) 76 021.

Majoituspaikkavaraukset tehdään suoraan Hevosopistolle sähköisesti: www.hevosopisto.fi/majoitusvaraus.

Yleisön liikkuminen tallissa on kielletty. Tallin toimintaa valvoo Suomen Hippoksen nimeämä tallivalvoja.

Suorituskyvynkokeeseen osallistuvat oriit pysyttelevät pääosin tallissa koko testiajan kokeita ja verryttelyä lukuun ottamatta. Mikäli ori poistuu tallista, tulee siihen pyytää lupa tallivalvojalta. Oriita voidaan verryttellä aikaisintaan puoli tuntia ennen oman testin alkua.

Oriin kanssa liikuttaessa on otettava huomioon yleisön ja muiden tapahtumaan osallistuvien turvallisuus. **Oriin on oltava suitsittuna**, kun sitä liikutetaan tapahtumapaikalla. Oriit ovat tapahtumapaikalla koko ajan oriin omistajan/haltijan vastuulla. Vaaratilanteita aiheuttava ori voidaan poistaa testistä.

Oriiden **esittäjillä ja avustajilla** on kaikissa testitilanteissa oltava kypärä päässä. **Kypärän käyttö on pakollista aina oriita liikuteltaessa.**

Oriiden **valokuvaaminen** tapahtuu erikseen merkityllä alueella aikataulussa ilmoitettuna ajankohtana. Huolehdiathan, että ori tulee kuvattua Suomen Hippoksen tiedottajan toimesta.

HUOM! Katalogiin tarvittava oriin rakennekuva (sivukuva, jossa näkyy koko hevonen/poni) tulee toimittaa **26.2.2018 mennessä emmi.korpiola@hippos.fi**. **Kuvan lähettäjä vastaa kuvan käyttöoikeuksista.** Määräpäivän jälkeen lähetetyt kuvia ei huomioida. Kuvan tulee olla korkearesoluutioinen jpg-kuva.

Kuva 1. Esimerkkikuva katalogiin tulevasta oriin rakennekuva.

Eläinlääkäri on paikalla oriiden testien ajan, muutoin palvelee päivystävä eläinlääkäri. Testien ajan paikalla on ensiapuhenkilökunta, muina aikoina päivystävä ensiapu.

1.5 Steward ja keskustelutilaisuudet orilautakunnan kanssa

Oritestin aikana paikalla on steward, jolla on oikeus osallistua äänettömänä jäsenenä orilautakunnan työskentelyyn. Hän toimii lautakunnan työskentelyn valvojana ja oriinpit-

jien kontaktihenkilönä. Stewardilla on myös oikeus osallistua orilautakunnan kokouksiin sekä orilautakunnan ja oriinpitäjien keskustelutilaisuuksiin. Oriiden omistajilla/heidän valtuuttamallaan henkilöillä on mahdollisuus keskustella orilautakunnan kanssa päivittäin oriiden arvostelujen jälkeä oriteistiin liittyvistä asioista.

1.6 Lääkintämääräykset ja alkoholin käyttö

Oripäivillä noudatetaan Suomen Hippoksen lääkitämääräyksiä ja oriita testataan pistokokein dopingtesteillä. Lääkintöohje ja ohjeelliset dopingvarojat liitteenä.

Päihtynyt henkilö ei saa käsitellä oritta tapahtuma-alueella oritestin aikana. Lautakunta voi määrätä suoritettavaksi puhallustestejä ja päihtynyt henkilö voidaan poistaa tapahtuma-alueelta.

Liite 1 Lääkintöohje

1.7 Oriin ja ratsastajan varusteet

Eläinlääkärin tarkastus, rakennearvostelu ja askellajien esittäminen vapaana

Esittäjällä tulee olla tarkoituksenmukainen ja siisti asu sekä kypärä. Oriilla ei saa olla suoja. Avustajan käyttö on suositeltavaa. Esittäjän tai avustajan raippaan ei saa olla kiinnitetty muovipusseja ja/tai muovisuikaleita (koskee myös kaikkia muita osakokeita).

Irtohyppytyt

Esittäjällä ja avustajilla tulee olla tarkoituksenmukainen ja siisti asu sekä kypärä. Irtohyppytyksessä oriilla tulee olla jännesuojat, takajaloissa sallitaan SRL:n estesääntöjen mukaiset suojat.

Askellajikoe ratsain

Oriin omalla ratsastajalla tulee olla SRL:n kilpailusääntöjen mukainen asu. Ratsastajalla saa olla kannukset ja/tai raippa. Askellajikokeessa oriin tulee olla satuloitu ja suitsittu nivelkuolaimin SRL:n kouluratsastuskilpailuja koskevien sääntöjen mukaisesti. Apuohjat, suojat, pintelit tai hyönteishuput eivät ole sallittuja. Huomioitahan, että alle 16-vuotiaalle ratsastajalle pitää anoa lupa oriin esittämiseen.

Estekoe

Ratsastajalla tulee olla SRL:n estekilpailusääntöjen mukainen asu. Estekokeessa oriin tulee olla satuloitu ja suitsittu nivelkuolaimin SRL:n kouluratsastuskilpailuja koskevien sääntöjen mukaisesti. Hyönteis-/korvahappujen käyttö ei ole sallittu. Martingaalin (vapaajuoksuisin renkain) ja/tai rintaremmien sekä vatsapanssarin käyttö on sallittua. Etuloissa on sallittua jännesuojien käyttö. Takajaloissa sallitaan SRL:n estesääntöjen mukaiset suojat. Huomioitahan, että

alle 16-vuotiaalle ratsastajalle pitää anoa lupa oriin esittämiseen.

Jalostusarvosteltavien sekä kilpailusuoritusten perusteella arvioitavien oriiden ratsastuskoe

Jalostusarvosteltavien oriiden ratsastuskokeessa ratsastajalla tulee olla SRL:n kilpailusääntöjen mukainen asu. Raippa ja kannukset ovat sallittuja. Oriin varusteiden tulee olla SRL:n koulu- ja esteratsastuskilpailuja (nivelsuitsitus) koskevien sääntöjen mukaiset. Ratsastuskokeessa sallitaan pinteiden ja suojien käyttö, huomioiden kuitenkin nuoria hevosia/ponjeja koskevat suojaääntöt.

Mikäli oriilla on jatkuvasti huomauttamista vääränlaisista varusteista, voi orilautakunta asettaa siitä oriin haltijalle/omistajalle sanktion. Suomen Hippoksen nimeämä stewardi tarkistaa oriiden varusteet.

1.8 Oriin jalostukseen hyväksymisen ehdot

Oriin jalostukseenkäytön ehtona on vapauttava röntgenlausunto yhden kerran ennen ensimmäistä jalostukseen hyväksymistä ja vapauttava CEM-testi vuosittain ennen astutuskauden alkua. Lisäksi orilautakunta voi asettaa tarpeen vaatiessa muita ehtoja jalostukseenkäytölle. Oriin jalostukseenkäytön ehtoihin kuuluu myös sääntöjen mukainen astutuskirjanpito.

1.9 Valitusoikeus

Jalostusarvostelun tuloksesta ei voi valittaa. Mikäli arvostelutilaisuutta ei ole toteutettu rodun voimassa olevan jalostusohjesääntöjen ja muiden asiaa koskevien ohjeistusten mukaisesti, voidaan asiasta valittaa. Valituksen voi tehdä henkilö, jonka omistuksessa tai hallinnassa kyseiseen valitukseen liittyvä yksilö on. Valitus tulee toimittaa kirjallisesti. Valitukset käsittelee Suomen Hippos ry:n ratsu- ja ponivaliokunta.

Arvostelupaikkaan ja tapahtumaan liittyvät valitukset tulee esittää arvostelutilanteessa, viimeistään puoli tuntia arvostelutilaisuuden päätyttyä näyttelykansliaan. Muut arvostelutilaisuuteen liittyvät valitukset tulee toimittaa kahden viikon kuluessa arvostelutilaisuudesta Suomen Hippokseen.

2. NÄYTTELYYN SAAPUMINEN JA ILMOITTAUTUMINEN

Näyttelyyn osallistuva ori ilmoitetaan kansliaan viimeistään tuntia ennen oman ryhmän aloitusaikaa. Oriin **passi luovutetaan eläinlääkärintarkastuksessa** ja passin saa takaisin kansliasta oriin testin päätyttyä. Oriilla **tulee olla oma numerolappu**, joka kiinnitetään oriin suitsiin.

Viimeistään ilmoittautumisen yhteydessä jätetään kansliaan mahdolliset lisäselvitykset, jotka oriinpitäjä haluaa jättää lautakunnan tiedoksi (esimerkiksi eläinlääkärintodistukset tai anomus alle 16-vuotiaan oikeudesta esittää oritta).

3. TERVEYDENTILAN TARKASTUS

3.1 Terveystilan tarkastus

Oripäivillä kaikille oriille tehdään laaja terveystilantarkastus. Terveystilantarkastus sisältää mm. jalkojen tutkimisen sekä liikkeet kovalla ja pehmeällä alustalla. Tarkastuksen yhteydessä oriit mitataan ja niiden rekisteri- ja tunnistetiedot tarkistetaan. Terveystilan tarkastukseen ori tuodaan suitsittuna ja lisäksi mukana on oltava vähintään neljän metrin pituinen liina.

Liite 2 Terveysvaatimukset

3.2 Röntgenkuvaus

Kaikki jalostusoriit on röntgenkuvattava **ennen Oripäiviä**. Röntgenkuvat tulee toimittaa Suomen Hippokseen **viimeistään 2.2.2018**, josta ne toimitetaan eteenpäin lausuntoa varten. Lausunnon kuvista saa tällöin 9.2.2018 mennessä.

Mikäli kuvat toimitetaan ennen 31.12.2017, lausunnon kuvista saa 15.1.2018 mennessä. Jos kuvat toimitetaan ennen 15.1.2018, saa lausunnon kuvista 30.1.2018 mennessä.

Röntgenkuvaus voidaan tehdä aikaisintaan 6 kuukautta ennen Oripäiviä. Tuontioriiden osalta ulkomaiset röntgenkuvat hyväksytään muista EU-maista sekä Islannista, Norjasta ja Sveitsistä.

Oriilta, joilla on aiemmin ollut jalostukseenkäyttöoikeus Suomessa, ei vaadita uusia röntgenkuvia.

Liite 3 Röntgenkuvauskohteet

4. RAKENNEARVOSTELU

Rakennearvostelu suoritetaan maneesissa. Ori asetetaan seisomaan merkitylle paikalle, minkä jälkeen ori esitetään ensin käynnissä, sitten ravissa edestakaisella linjalla (merkitty). Sen jälkeen ori esitetään käynnissä ja ravissa suurella ympyrällä ja asetetaan lopuksi tuomareiden pyynnöstä seisomaan.

Rakenne arvioidaan lineaarisella profiloinnin mukaisesti. Lisäksi rakenteesta annetaan sanallinen lausunto ja pisteet 4-10 arvostelukohdista 1) tyyppi, 2) pää, kaula, runko, 3) jalat ja kaviot sekä liikkeiden säännöllisyys, 4) käyntiliikkeet, 5) raviliikkeet.

5. SUORITUSKYVYNKOKKEET

Suorituskyvynkokeisiin osallistuvat vähintään kolmevuotiaat **ratsuponijalostukseen tarjottavat ratsuponi- ja rotuponiorit, lämminveriset ratsuhevosorit ja täysveriorit**, joilla ei korvaavia tuloksia ole käytössä.

Kolmevuotiaat osallistuvat eläinlääkärintarkastukseen, rakennearvosteluun, irtohypytykseen ja askellajien arviointiin. **Ratsuponijalostukseen tarjottavia 3-vuotiaita hevosia tai poneja ei esitetä ratsain.**

4-5 -vuotiaat oriit suorittavat sekä askellaji- että estekokeet. Suorituskyvynkokeen lopulliset tulokset julkaistaan koko testin päätyttyä, mutta oriin omistajalla tai edustajalla on oikeus keskustella tuomariston kanssa osien suorituksista erikseen ilmoitetuissa erillisissä tilaisuuksissa.

Kaikkien suorituskyvynkokeisiin osallistuvien oriiden tallikäyttäytymistä seurataan kokeen ajan.

Suomen Hippos ry pidättää oikeuden oritestin osakokeiden järjestyksen muutoksiin.

5.1 Kolmevuotiaiden oriiden testaus

Kolmevuotiaiden testin tehtävänä on antaa monipuolinen kuva oriin ominaisuuksista. Ratsuponijalostukseen tarjottavien oriiden testissä painotetaan oriin luonnetta ja yhteistyöhalukkuutta. Testi suoritetaan yleistestinä.

5.1.1 Testin kulku

Oriit osallistuvat ensin mittaukseen sekä eläinlääkärintarkastukseen, jossa arvioidaan niiden yleinen terveystila. Lisäksi eläinlääkäri antaa arvion oriin luonteesta. Eläinlääkä-

rintarkastuksen jälkeen oriit irtohyppävät ensimmäisen kerran.

Testin toisena päivänä on vuorossa rakenearvostelu. Rakenearvostelun jälkeen oriit päästetään vapaaksi askellajien arvostelua varten. Oriit esitetään kahdeksikolla. Oriiden ohjaamisesta vastaavat Suomen Hippos ry:n nimeämät henkilöt.

Testin kolmantena päivänä on vuorossa toinen irtohyppytytys. Kaikkien testiosuuksien jälkeen testitulokset julkaistaan ja oriit palkitaan.

Maksimiestekorkeudet irtohyppytyksessä:

	3-vuotiaat
Ylikorkeat	120 cm
141-148cm	110 cm
131-140cm	100 cm
Alle 130cm	90 cm

Esteiden välit sovitaan oriin koon mukaan. Poneilla käytetään irtohyppytyksessä vain kevyitä puomeja (ei lankkuja)

Liite 4 Suorituskyvynekoe 3-vuotiaille

5.2 4-5 -vuotiaiden oriiden testaus

Suorituskyvynekokeeseen osallistuvat 4-5 -vuotiaat oriit osallistuvat yleisestiin. **Testissä painotetaan oriin luonnetta ja yhteistyöhalukkuutta.** Koe koostuu kolmesta osakokeesta: yhdistetystä askellajikokeesta (oman ja testiratsastajan ratsastamana) sekä estekokeesta (estekoe I) oman ja (estekoe II) testiratsastajan kanssa. Poikkeustapauksissa orilautakunnan päätöksellä ori voidaan esittää vain yhden testiratsastajan ratsastamana.

5.2.1 Yhdistetty askellajikoe 4-5 -vuotiaat oriit

Askellajikoe muodostuu yhdestä kokeesta, jossa **oma ratsastaja ratsastaa oritta lyhyesti ja jonka jälkeen testiratsastaja ratsastaa oritta.** Ori saa sanallisen arvion osakokeen jälkeen, lopulliset tulokset julkaistaan kun koko testi on suoritettu.

Yhdistetty askellajikoe - osuus oman ratsastajan kanssa

Ori tuodaan paikalle taluttaen, minkä jälkeen oma ratsastaja nousee oriin selkään (avustaja voi pitää oriista kiinni selkään nousutilanteessa). Ori esitetään **lyhyesti (maks. 10 min)** kaikissa kolmessa askellajissa orilautakunnan ohjeiden mukaan, molempiin suuntiin suorilla ja kaarevilla urilla: käyntiä pitkin ohjin, kevyttä ravia ja temponvaihteluita, laukkaa kevyessä istunnassa ja temponvaihteluita sekä ikäluokkaan kuuluvia tehtäviä. Jännittyneisyyden vähentämiseksi on yleensä sopivinta aloittaa ohjelma ravissa ja esittää käynti myöhemmin. Oriin tulee kulkea kaikissa askellajeissa tasapainossa ja nuorelle oriille sopivassa muodossa.

Yhdistetty askellajikoe - osuus testiratsastajan kanssa

Oman ratsastajan osuuden jälkeen oma ratsastaja avustaa testiratsastajaa selkään nousussa. Testiratsastaja ratsastaa oritta kaikissa askellajeissa molempiin suuntiin. Askellajikokeen jälkeen ori saa sanallisen arvion. Lopulliset pisteet julkaistaan oritestin lopuksi.

Askellajikokeen perusvaatimukset ikäluokittain

Oriit pystyvät ominaisuuksiltaan ja ratsastettavuudeltaan liikkumaan ikäisekseen sopivassa kokoamisasteessa. Ominaisuuksia voidaan testata ratsastamalla ikäluokittain määritellyjä tehtäviä.

4-vuotiaat Ori taipuu molempiin suuntiin, liikkuu tasapainossa suorilla ja kaarevilla urilla (20 m ympyrät), pystyy pidentämään ja lyhentämään askeltaan.

5-vuotiaat Edellisten lisäksi, ori suoriutuu sivuttaisliikkeistä, sillä on ikäisekseen sopiva kokoamis-kyky, 10–12 m voltit.

5.2.2 Estekokeet 4-5 -vuotiaat oriit

Estekoe on kaksiosainen: esterata oman ratsastajan kanssa sekä esteet testiratsastajan ratsastamana (esteradat liitteessä 5).

Maksimiestekorkeudet ovat:

	4-vuotiaat	5-vuotiaat
Ylikorkeat	100 cm	110 cm
141-148cm	90 cm	100 cm
131-140cm	80 cm	90 cm
Alle 130cm	70 cm	80 cm

Esteiden maksimipituus on esteen korkeus +20 cm. Sarjaväli sovitaan oriin koon mukaan.

Estekoe I oman ratsastajan kanssa

Oriin verryttely tapahtuu tuomariston ohjeiden mukaan. Omia avustajia ei saa olla mukana radalla. Rata hypätään ensin kokonaisuudessaan ja sen jälkeen tuomariston ohjeiden mukaan koko rata uudelleen tai osia siitä.

Estekoe II testiratsastajan ratsastamana

Ori tuodaan kokeeseen kevyesti verryteltynä. Ori tuodaan kokeeseen taluttaen. Oma ratsastaja nousee oriin selkään ja ratsastaa muutaman kierroksen kumpaankin suuntaan. Tämän jälkeen oma ratsastaja nousee selästä, avustaa testiratsastajan oriin selkään ja poistuu radalta odottamaan kokeen päättymistä. Omistajan määräämä henkilö voi seistä rata-alueella mahdollista tuomareiden kuulemista varten (esteiden korottaminen ja lisätehtävät). Estekoe II aikana

arvioidaan uudelleen myös oriin askellajeja estetestiratsastajan ratsastamana.

Liite 5 Suorituskyvynkoe 4-5 –vuotiaalle (Estekoe oman ratsastajan ja testiratsastajan kanssa)

5.3 Tallikäyttäytymisen arviointi

Jalostuksen tavoitteena on hyväluonteinen ja maltillinen hevonen tai poni. Oriiden käyttäytymistä tallissa ja testialueella tarkkaillaan koko testin ajan. Tallikäyttäytyminen pisteytetään muiden ominaisuuksien tavoin asteikolla 4-10. Arvosana perustuu kokonaisuuteen ja sen tulee olla vähintään 7 oriin hyväksymiseksi.

6. JALOSTUSARVOSTELTAVAT ORIIT

Jalostusarvostelussa voidaan esittää oriita, jotka ovat

- hyväksytyt ulkomaisessa hyväksytyssä pääkantakirjassa,
- hyväksytyt ulkomaisessa tunnustetussa kantakirjassa,
- tai joilla on tarvittavat kilpailutulokset tai muut meriitit.

Jalostusarvostelukertoja ei ole rajoitettu.

6.1 Ulkomaisessa kantakirjassa hyväksytyt tai kilpailusuoritusten perusteella hyväksyttävät oriit

Mikäli oriilla on voimassa oleva jalostukseenkäyttöoikeus hyväksytyssä pääkantakirjassa, **ei Oripäivillä annettu lausunto vaikuta oriin jalostusluokkaan laskevasti.**

Jalostusarvosteltavat oriit suorittavat Oripäivillä terveydentilan tarkastuksen ja rakenteen arvostelun sekä lisäksi 6-8 -vuotiaat suorittavat joko askellaji- tai estekokeen sekä oman että testiratsastajan kanssa.

Askellaji- ja estekokeiden vaatimukset vastaavat kyseisen ikäluokan kilpailutulosvaatimuksia. Ratsuponeilla painotetaan ratsastuskokeessa erityisesti luonnetta, yhteistyöhalua ja ratsastettavuutta. 9-vuotiaat ja vanhemmat oriit esitetään myös ratsain askellajeissa tai esteillä.

14-vuotiaat ja vanhemmat oriit voi halutessaan näyttää ratsain. 14-vuotiaita ja vanhempia oriita ei pisteytetä, ne saavat vain sanallisen arvion.

Mikäli oriilla on erittäin mittavat/vakuuttavat omat kilpailunäytöt tai jälkeläisnäytöt voidaan ori vapauttaa ratsastuskoikeesta. Orilautakunta käsittelee kaikki vapautusanomukset, jotka on **toimitettava ilmoittautumisajan puitteissa.**

Liite 6 Jalostusarvosteltavat oriit
Liite 7 Jalostusluokkien vaatimukset
Liite 8 SRP korvaavat kilpailusuoritukset

7. ORIIDEN JALOSTUKSEENKÄYTTÖ-OIKEUS

3-vuotiaat oriit voidaan merkitä SRP-kantakirjan jalostusluokkaan I, jolloin oriille voidaan myöntää kahden vuoden jalostukseenkäyttöoikeus. Jalostusluokkaan II merkittävälle oriille myönnetään jalostukseenkäyttöoikeus kahdeksi vuodeksi tammakohtaisilla orilisensseillä.

4-vuotiaalle ja vanhemmille SRP-kantakirjan jalostusluokkaan I merkittävälle oriille myönnetään toistaiseksi voimassa oleva jalostukseenkäyttöoikeus. Kaikille oriille tehdään arviointi niiden omien ja jälkeläistulosten perustella oriin ollessa 9-vuotias.

Jalostusluokkaan II hyväksyttävälle 4-vuotiaalle ja vanhemmille oriille myönnetään kahden vuoden tammakohtainen jalostukseenkäyttöoikeus. Oriin suoritustulokset arvioidaan vuosittain jalostusluokan mahdollisen korotuksen vuoksi. Tammakohtaiset lisenssit tulee anoa ja maksaa erikseen.

Jalostukseenkäyttöoikeuden jatkamiseksi oriista tulee vuosittain lunastaa orilisenssi ja CEM-testin tulee olla vapauttava. Mikäli ori periyttää perinnöllisiä sairauksia, voidaan se poistaa jalostuksesta.

SRP-kantakirjan jalostusluokkiin merkitylle oriille voidaan myöntää jälkeläisarvokirjaimia jälkeläisten suoritusten perusteella. Lisätiedot ja tarkemmat kriteerit voimassaolevasta jalostusohjesäännöstä.

Lisätietoja: Sanna Uotila
sanna.uotila@hippos.fi
p. 020 760 5262

Minna Mäenpää, jalostusjohtaja
minna.maenpaa@hippos.fi
p. 020 760 5250, 040 511 2067